

Comunitat Autònoma / Departament / Estat	CATALUNYA
Municipi	VILAFRANCA DEL PENEDÈS
Edifici	Basílica parroquial de Santa Maria
Direcció	Plaça de Jaume I, sense número 08720
Coordenades	41.346963056342716 1.6970778873001393
Protecció	Bé cultural d'interès local Identificador: IPA-4918

Descripció

Altitud: 223 metres.

Església gòtica iniciada el 1285 i acabada al 1484. Consta d'una nau de cinc trams coberta amb una volta de creueria capçada per un absis poligonal de set costats amb contraforts interiors. Té una cripta del segle XVI amb volta de creueria molt rebaixada, un cor sobre l'atri i una capella barroca dedicada al Santíssim amb cúpula el·líptica. Els seus murs són de carreus de pedra blanca ben escairats. Una portalada romànica es troba al mur de llevant; té un portal en arc de mig punt al fons de quatre arquivoltes de punt rodó amb guardapols; a l'arquivolta del fons, en les dovelles centrals, hi figuren restes molt desdibuixades de pintures del segle XIV.

El frontis orientat a migjorn, del 1905, és neogòtic; dues altes torres quadrades el flanquegen amb sengles cel·les octagonals de vuit finestres ogivals, una a cada cara, coronades per agulles vuitavades recobertes de teules vidriades grana amb els careners blaus destacats. La portalada és atrompetada amb set arquivoltes ogivals i un gablet amb el timpà calat; descansen en una fina imposta seguida; al dessota es troben estàtues de sants visibles també en els dos laterals, en total vuit, quatre per banda. El portal rectangular té la llinda decorada amb un fris de petits arcs cecs i deixa al damunt un timpà amb relleus (Maria amb Josep i dos àngels). Una gran rosassa calada està oberta a mitja alçada; tot el mur frontal queda coronat per una cornisa angular amb fris d'arcs cecs gòtics al dessota i al cim una creu de pedra damunt un petit pinyó.

Dimensions: 63'15 x 15'00 x 20'27 metres respectivament de llargada, amplada i alçada; la llargada inclou 3'15 metres que corresponen a l'atri; l'amplada total des del fons de les capelles laterals arriba als 21 metres.

Arquitectes: August Forn i Carreres i Santiago Güell i Grau pel que fa al frontis del segle XX. Guarda, a la cripta, un Crist jacent de Josep Llimona d'estètica modernista, i el Sant Enterrament del mateix Josep Llimona realitzat en marbre de Carrara el 1916. Al Santíssim, una crucifixió d'Enric Monjo i uns frescos de Lluís Maria Güell pintor de Vilafranca mateix. Té orgue.

Campanar gòtic aixecat entre el 1285 i el 1309. Té planta octagonal (costats de 3'85 metres, perímetre de 30'80 i un diàmetre de 10) amb cinc pisos separats per motlures. La cel·la té set finestres d'arc apuntat i marc motllurat. Està coronat per un terrat amb barana carreuada; damunt d'ell s'hi aixeca una torrella del segle XIX amb vuit finestres d'arc apuntat calat i biforat; està coronada per una minsa cornisa amb pinacles de bola als angles i una agulla piramidal vuitavada molt aguda de rajoles policromades i careners en relleu. Al cim s'hi troba una figura metàl·lica d'un àngel fent de penell que fa uns tres metres d'alçada; sense comptar aquesta figura, l'alçada total del campanar faria 50'84 metres. L'alt cos octagonal té algunes espitlleres a diversos nivells. Hi pengen set campanes, quatre a la cel·la i tres a la torrella; porten el nom d'Assumpta, Micaela dels Sants, Josepha i Aloisia, són les litúrgiques; les dels tocs horaris que es troben a la torrella són la Santa Rimunda del 1801, una altra del 1929 i la tercera que és la més petita.

Es puja per l'interior amb una escala de cargol que canvia de posició a cada pis.

Situació: adossat a la capçalera al costat de llevant de l'absis encarat al nord.

Alçada: 53'87 metres.

Esveltesa: 5,3

Campanes	L'afilat campanar de la Basílica de Santa Maria compta amb set campanes distribuïdes en dos nivells: a la sala de campanes principal hi ha quatre campanes noves destinades a l'ús litúrgic. A la cambra superior hi ha les tres campanes del rellotge. Les campanes litúrgiques varen ser foses a Olot (Girona) el 1939 per Hijo de Esteban Barberí. La campana petita de nom "Eloisia" es va esquarterar i el 1996 es va substituït per la Montserrat, la campana menor actual. Les campanes horàries són antigues i de diferents orígens i cronologies.				
	Nom	Fonedor	Any	Boca (cm)	Massa (kg)
	Montserrat	Paccard (França)	1996	56	100
	Josefa	Hijo de Esteban Barberí (Olot, Girona)	1939	73	200
	Miquela dels Sants	Hijo de Esteban Barberí (Olot, Girona)	1939	94	500
	Assumpta	Hijo de Esteban Barberí (Olot, Girona)	1939	121	1000
	Campana dels Quarts petita	Fundició Berenguer Miquel (Anoia)	XVI	52	80
	Campana dels Quarts gran	Guitart (Vilafranca del Penedès, Barcelona)	1929	63	140
	Campana de les Hores, Santa Raimunda	Joseph Vidal (Vilafranca del Penedès, Barcelona)	1801	103	800
WIKIPÈDIA (21-06-2022)					
Fotos	18				
Tocs actuals de campanes					
Conservació, manteniment					
Propostes					
Autors de la documentació	CIURANA I ABELLÍ, Blai				
Data	12-11-2016				

Campanes desaparegudes

Localització	Campana	Fonedor	Any fosa	Diàmetre (en cm)	Pes

Cel·la de campanes	Aloisia (1)	BARBERÍ, HIJOS DE ESTEBAN	1939	57	107

Campanes actuals

Localització	Campana	Fonedor	Any fosa	Diàmetre (en cm)	Pes
Cel·la de campanes	Montserrat (1)	PACCARD	1996	56	102
Cel·la de campanes	Josefa (2)	BARBERÍ, HIJOS DE ESTEBAN	1939	73	225
Cel·la de campanes	Miquela dels Sants (3)	BARBERÍ, HIJOS DE ESTEBAN	1939	94	481
Cel·la de campanes	Maria Assumpta (4)	BARBERÍ, HIJOS DE ESTEBAN	1939	121	1026
sala de campanes del rellotge	Campana petita dels Quarts (A)		1550ca	52	81
sala de campanes del rellotge	Campana gran dels Quarts (B)	GUITART, C. (VILAFRANCA DEL PENEDÈS)	1929	63	145
sala de campanes del rellotge	Santa Raimunda; Campana de les Hores (C)	VIDAL, JOSEPH (VILAFRANCA DEL PENEDÈS)	1801	113	835

Rellotges

Rellotge mecànic (1)	Existent En marxa Elèctric
Autor	TERRAILLON, L.; PETITJEAN, J.
Data de construcció	1929
Descripció	El rellotge fou restaurat en 2004 per un grup d'alumnes de l'institut Domènech i Montaner de Reus (abans a l'institut Alt Penedès de Vilafranca del Penedès) dirigits pel professor de mecanització i manteniment industrial Antoni NOGUÉS. Té un magnífic i insòlit pèndol de compensació tèrmica per mercuri

Información completa: [Basílica parroquial de Santa Maria - VILAFRANCA DEL PENEDÈS \(CATALUNYA\)](#)

PDF (07-07-2026)